

PAŃSTWOWY
TEATR ZIEMI RZESZOWSKIEJ
1949 w RZESZOWIE 1950
Dyrekcja: KAZIMIERZ BIERNACKI

MIROŁAJ GOGOL

„O ŻENIEK”

komedia w 3-ch aktach

PRZEKŁAD :

ADAMA GRZYMAŁY-SIEDLECKIEGO

MIKOŁAJ GOGOL

„O ŻENEK“

komedia w 3 aktach

Przekład

ADAMA GRZYMAŁY-SIEDLE KIEGO

OBSADA:

Agafia Tichonówna	Lidia Graziadio
Arina Pantielejewna, jej ciotka	Julia Żabińska
Iwan Kuźmicz Podkolesin	Kazimierz Biernacki
Koczkariew, jego przyjaciel	Tadeusz Olderowicz
Baltazar Baltazarowicz Zewakin	Feliks Falkowski
Iwan Piotrowicz Jaicznica	Władysław Kornak
Nikanor Iwanowicz Anuczkin	Krzysztof Tomczak
Aleksiej Dmitrijewicz Starikow	Ryszard Kolaszyński
Fiokła, swatka	Maria Sieniawska
Stiepan, służący Podkolesina	Józef Barański
Duniaszka, służąca Agafii	Irena Rembiszewska

Reżyseria: Adam Grzymała-Siedlecki

Dekoracje, kostiumy i meble Karol Frycz

Inspicjent i pomoc reżysera: Stanisław Makowski

Kostiumy damskie: Irena Schonborn

Kostiumy męskie: Wawrzyniec Szczepański

Peruki: Mieczysław Stępniewski

Kierownik sceny Stanisław Wiczowski

Dekoracje i meble wykonano w pracowniach Państwowego Teatru w Rzeszowie pod kierownictwem scenografa Zbigniewa Miklasińskiego w wykonaniu Henryka Kopia, Piotra Krackowskiego i Stanisława Wiczowskiego.

MIKOŁAJ GOGOL I JEGO „OZENEK“

Mikołaj Gogol jeden z najznakomitszych pisarzy rosyjskich był rówieśnikiem Juliusza Słowackiego. Jak i autor „Króla Ducha“ urodził się w roku 1809, a umarł o trzy lata później od Słowackiego, w r. 1852. Za trzy lata Związek Radziecki obchodzić będzie więc setną rocznicę śmierci genialnego twórcy „Martwych dusz“, „Rewizora“. W tym roku zaś mija 150 lat od dnia jego urodzin.

Ród autora „Ozenku“ miał polskich przodków. Jeszcze ojciec poety pisał się Gogol — Janowski, a dziadek nie używał jeszcze przednazwiska: Gogol. W twórczości wielkiego pisarza trudno by jednak było po za drobnymi przebłyskami — odnaleźć jakieś ślady duchowości polskiej. Natomiast ogromnym wkładem w jego uczuciowość była Ukraina, na której się urodził i wychował — i Ukraina, jako temat, jako podnieta twórcza nadała charakter pierwszej fazie jego literatury.

W młodzieńczych latach — z zamiarem studiów uniwersyteckich, przynosi się do Petersburga (dzisiejszy Leningrad). Życie stolicy staje się przedmiotem jego satyrycznej obserwacji, ale ten ze skromnej rodziny pochodzący, w małym mieście (Nieżyn) wychowany syn poczmistrza pozostawał na dnie duszy prowincjonałem: W Petersburgu pociąga go nie wielki świat stołeczny (jak pociągał np. Puszkina), lecz „Drób ludzki“, środowisko urzędnicze, przedmieścia i jego mieszkańcy, lub to, co po rosyjsku nazywa się: prostonarodije. W odmalowaniu tego światka, w podpatrywaniu czy to śmieszności czy elementów wzruszających człowieka szarego, człowieka skazanego na małość — w chwytaniu tych zjawisk Gogol stał się twórcą pisarskim, jakiego nie było w tym czasie ani przed nim, ani po nim. Nowele jak: „Nos“, „Szynel“, „Staroświeccy ziemianie“, „Opowieść o tym, jak Iwan Iwanowicz pokłócił się z Iwanem Nikiforowiczem“ i m. in. stanowią tytuł chwały Gogola równy jego szyderczemu eposowi z życia szlachty Mikołajowskiej: „Martwe dusze“ czy wspaniałemu „Rewizorowi“.

W tym to dziale twórczości Gogolowej, w tym zespole arcydzieł o ludziach powszednich i o sprawach drobnych — za utwór naczelny uważać można komedię „Ozenek“ — dzieło pełne porywającego humoru, niebywale podpatrzonych figurynek ludzkich, a w którym nieporównane odzwierciedlenie znalazł ów Petersburg czasów podekabrystowskich, czasów ciężkiego otepiałego reżymu Mikołaja I, czasów, kiedy prześladowaniu ulegało wszystko, co chciało wyrosnąć ponad bohaterów „Ozenku“.

Najbliższa premiera:

„ZAPORA“ J. T. Dybowskiego

